

מדינת ישראל

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
אגף הרכב ושירותי תחזוקה
רח' המלאכה 8, תל – אביב
תחום תקינה
ת.ד. 57031, ת"א 61570
טל': 03-5657119/22
פקס: 03-5657123
תאריך: ג' טבת, תשע"ט
11 דצמבר, 2018
סימוכין: 25743218
תיק: אוטובוסים

לכבוד:

שמעון סודאי – יו"ר איגוד קציני בטיחות מקצועיים בתעבורה

הנדון: תדירות תופעת שריפת אוטובוסים בישראל – התייחסות לפנייתך מיום 02/12/2018

סמך: מכתבך מיום 02/12/2018.

1. נושא היעילות של מערכות כיבוי אש באוטובוסים נבחן ונבדק בתחילת שנת 2018, בתקופתו של מנהל אגף הרכב הקודם, מר משה ויצמן.
2. מהשוואת כמות האוטובוסים שנשרפו לפני החלת התקן ולאחריו, נמצא כי אין שינוי במגמה באירועי השריפות למרות חיוב התקנת מערכות כיבוי האש החל מ-2016.
3. בעקבות כך, אגף הרכב פנה לרשות הארצית לכבאות והצלה לטובת תחקור הנושא ובדיקה ההשפעה והיעילות של קיום המערכות לכיבוי אש באוטובוסים.
4. בתהליך הראשוני לתחקור, פנינו דרך הממונה על קציני בטיחות, מר ישעיהו אברהם, לקבלת תחקירים של אירועי השריפות מצד חברות האוטובוסים, אך לא היה שיתוף פעולה מלא והמענה מצד חברות האוטובוסים היה נמוך.
5. בעקבות ההיענות הנמוכה, החליטה מנהלת אגף הרכב החדשה, מהנדסת עינת סגל, לזמן את בעלי חברות האוטובוסים לשיחות על מנת להבין את היקף הבעיה לרבות הפעילות המונעת שהחברות מבצעות בכדי למנוע את השריפה הבאה.
6. משיחות שבוצעו עד כה, ניתן לראות שבחברות האוטובוסים הגדולות, מקפידים על ביצוע תחקירים טכניים מקיפים עד כדי הסקת מסקנות לביצוע ויישום שינויים טכניים ואחזקתיים במערכות הכיבוי ובאוטובוסים, דבר אשר לדבריהם צמצם את מספר השרפות באוטובוסים אשר ברשותם.
7. בחלק מהמקרים שתוחקרו ונותחו הגיעו למספר מסקנות שבעיקרם, אחריות של הנהג שלא מזהה את השריפה ולא מפעיל את מערכת הכיבוי באופן יזום כאשר השריפה מגיעה מבית גלגל אזור שבו מערכת כיבוי האש לא רלוונטית. במקרים נוספים הגיעו למסקנה שמערכת כיבוי אש לא מספיקה לכבות את האש בחלל המנוע עקב הימצאות שאריות שמן ודלק "שלוליות" שגורמים לחידוש האש שבמידה והיו מתחזקים בצורה טובה יותר את אזור חלל המנוע ומנקים אותו בצורה מסודרת ותכופה יותר, אז ניתן היה להימנע מהתזת שמן וחידוש יצירת להבות.
8. במקביל, יצרניות מערכות כיבוי האש, ביצעו בדיקות אישיות שלהם, והבינו כי נדרשים מספר שינויים במערכות שלהן שכיום עומדות בתקן הישראלי למערכות כיבוי אש (כולל שינויים בכמות האבקה/נחירי התזה...)
9. לאור האמור, הוחלט על הקמת ועדת מומחים לביצוע רביזה לתקן הישראלי אשר יביא לידי ביטוי את כלל המסקנות והעובדות שעלו מתחקור הנושא.

10. כיום, ובניגוד לוועדה הקודמת שהוקמה לכתובת התקן, קיים תקן אירופאי לעיכוב שריפה באוטובוסים אשר אומץ ע"י אגף הרכב במשרד התחבורה. התקן מחייב אוטובוסים חדשים תיירותיים החל משנת 2019, ואוטובוסים עירוניים ובינעירוניים חדשים החל משנת 2021.
11. לסיכום, נושא זה נמצא בסדר עינינו של אגף הרכב אשר מוביל תהליך לשיפור המצב הקיים תוך הגברת אמינות ובטיחות האוטובוסים ומערכות כיבוי האש המותקנות בהם

בברכה,

מהנדס רביד פאר
מרכז בכיר תקינה
פאר רביד?

העתק:

ישראל כ"ץ - שר התחבורה והמודיעין
הגב' קרן טרנר - מנכ"לית משרד התחבורה
מהנדס אבנר פלור - סמנכ"ל בכיר תנועה
מר אמיר אסרף - מנהל הרשות לתחבורה ציבורית
מהנדסת עינת סגל - מנהלת בכירה אגף הרכב
מר משה קרמאייר - מנהל אגף אי רישוי ופיקוח
מהנדס ג'מיל אבו חלא - ראש תחום תקינה
מהנדס שלומי צ'בוטורו - מהנדס ראשי לרכב
מר אייל הדר - מזכיר איגוד קציני בטיחות
מר אורי בנג'אן - רכז וועדת היסעים-איגוד קציני בטיחות